گۆڕان وەک بزوتنەوەی□ک□ی ئیستابڵەشمەنتی ... ئیدریس مستەفا

ئیستابڵەشمەنت ئەو زاراوەیەیە کە لەم ساڵەی دوایی‌دا لە ئەمریکا زۆرتر هاتە نێو سیاسەتەوە. ئیستابڵەشمەنت بەو مانایە دێت کە ئامیزێک بێت بۆ بە بەها و پاشماوەکۆنەکان، جێگۆڕکێ پێ نەکردنیان لە جێگەی دامەزراوی خۆیان و تەنها کاتێک جولەیان پیدەکات گەر بزانی ئەو بەهایانە خەریکن سڕ دەبن و دەبێ بزوێدنرێن. گۆڕان وەک هەر بزووتنەوەیەکی ئیستابڵەشمەنتی لەسەر دوو کایە بنیاتنراوە، یەکێکیان وەستانەوە بەرەو رووی دەسەڵاتی چەقبەستووە لە رووە پێشکەوتووییەکەیەوە نا بەڵکو لەو رووە ک□ نەپەرستیەکەیەوە کە بەو مانایەی دەبێ لەو سووڕە متبوونەی دەربچێ. دووەمیشێان قسەکردن لەسەر ناشیرینی ئیداری و دارایی وڵات. کارکردن لەسەر ئەو دوو چەمکە دۆناڵد ترامپی کرد بە سەرۆکی ئەمریکا. ئەو دوو جمکە لەهەر ک□م□گ□یەکدا بونی هەیە و کاراکتەری خۆی بۆ پەیدا دەبێ چالاکیان بکاتەوە.

گەر کەمێک بە مێژووی شاخ و نوسینەکانی نەوشیروان مستەفادا بچینەوە دوو رەگەزی سەرەکی دەبینین. یەکێکیان دژە چەپێتی بوون، ئەوی دیکەشیان دژە دەسەڵاتی- بنەماڵەیی بوون. دوو بار□ت دژە چەپێتی بوون پردەکەنەوە ئەوانیش نیشتمانچێتی و ئاینە. دژە- دەسەلاتی بنەماڵەیی بوون بە شێوەیەکی سەرەکی واتە دژە-دەسەڵاتی پارتیبوون کە قۆرخکراوە لەلایەن بنەماڵەی بارزانیەوە. بە دانپیانانی شەخسی خۆی نەوشیروان مستەفا هیچ کات باوەڕی بە چەپێتی بوون نەبووە لە کاتێکدا سکرتێری ک□م□□□یەکی مارکسی بووە، پاشان لێدان لە شیوعیەکان لە شاخ و لە کۆمونیستەکان لە نێو شار و تەریکخستنی بەرەی چەپ لە نیو گۆڕاندا و بەهێزی بوونی لە رادەبەدری بیر و خەڵکی ئاینی لە نیو گۆڕاندا بەڵگەنەویستی ئەو راستیەن. وڵاتی داموزگایی کەمتر پەیوەندی بە دەسەڵاتی بنەما□□یتیەوە هەیە. زۆربەی ولاتانی رۆژئاوا و هەندێ وڵاتانی ئاسیا دەسەڵاتی بنەمالەیی تێیدا حاکمە و وڵاتیش داومودەزگاییە. بۆیە دەبینین کاتێک خودی نەوشیروان مستەفا دەیەوێ حوکمرانی دامودەزگایی بکات بۆ ئەم مەبەستە سەردانی ئیسلامیەکان دەکات و حساب بۆ هیچ لایەن و کەسێکی چەپی ناکات لە کاتێکدا چەپەکان لەهەر

شوێنێکی ئەم دنیایە بن لە خراپترین قۆرژنی خۆیاندا لە باشترین بزووتنەوەی ئاینی باشتر و زەرورترن لەوان. چونکە هەر هیچ نەبێ چەپەکان مەدەنیەتی کۆمەڵگا دەپارێزن.

گۆڕان نمونەیەکی بەرجەستەی ئیستابڵیشمێنتە کە لەو رۆژەوەی دروست بووە تاکو ئێستاکانە ئامێزێک بووە بۆ گردکردنەوە و رێکخستن و داکۆکیکردنی بەها کۆنینە و بایەخە کۆمەڵایەتیە کۆنەپارێزەکان. گؤران وەک بزووتنەوەیەکی سیاسی چونکە خاوەن تیۆریەکی سیاسی-فکری نەبووە نەیتوانیوە یەک گۆڕانی بنەڕەتی بهێنێتە کایەوە یاخود تەنانەت بیانبزوێنێ، بەڵکو ئەوەی تاکو ئێستا کردوویەتی تەنها کارکردن بووە لەسەر تەرحێکی سیاسی کە ئەو تەرحە پێشتر لە نێو کۆمەڵگەدا بوونی هەبووە و نوسین و گوتاریشی لەسەر دراوە. گەندەڵی ئەو تەرحە سیاسیە بووە کە گۆڕانی پێ نیشان کراوە و خەڵک لەو ئاراستەیەوە بۆ دوای کەوتوون. پێش گۆڕان چەندان کەس و وێبسایتی جۆراوجۆر فایلی گەندەڵی ئیداری و ماڵیان هەلماڵی لەوانە کوردستان پۆست. کاتێک ئەم تەرحە کەوتە نێو قەوارەیەکی سیاسیەوە و لە رووی کردارییەوە هیچی نەکرد و تەنانەت نەیتوانی رابەرایەتی ناڕەزایی خەڵک بکات لەسەر تەرحە سیاسیەکەی خۆی و بگرە خۆی بوو بە دایەنگایەک بۆ دروستکردنی گەندەڵکارانی نوێ و لاواندنەوەی کۆنەپەرستی لەو پەڕی میانڕەویەوە تاکو ئەوپەڕی توندڕەوی.

گۆڕان ئەوەندەی گوزارشتی بیرێکی بەرجەستەی کەسێک و تەیفێک بوو کە لە ئاکامی بێ ئومێدیدا دەستیان دایە ئەو کارە سیاسیە، ئەوەندە گوزارشتی لەو جوڵانەوە ناڕازیە نەکردووە کە خەڵک دەخوازن دۆخەکەیان بگۆڕن. لەوەش زیاتر، گۆران هەندێ گورزێکی توندی لەو جولانەوە گۆڕانخوازیەداوە کە ئەستەمە بە زوویی هەڵسێتەوە. گۆڕان لە خودی چەمکی گؤران نەگەیشت لەوەی کە ئایا مەبەستێتی لە وڵاتدا چت بگۆڕێ لە کاتێکدا ئەوە روونە لە کوردستان هێز و پارە و تۆقاندن و کوشتن گەمە سیاسیەکان دەبەنەوە. کاتێک ئەم راستیە پشتگوێ دەخرێ ئەوە مانای ناسیاسی بوون و نەزانین لە چەمکی گۆڕانە لەو وڵاتەدا. تێنەگەیشتن لەوەی کۆمەڵگە لە چەندان کایەی دەسەڵات پێکهاتووە و گەندەڵی یەکیکە لە بەرئەنجامەکانی ئەو کایانە و دەسەڵاتی دامودەزگایی یەکێکە لەو دەسەلاتانە. رۆشنایی خستنەسەر ئەو بابەتانە واتە گەر گۆران وەک دەزگایێکی رۆشنبیری و فکری-سیاسی بکەوتایەتە کار دەیتوانی خزمەت بە عەقڵی کوردی بکات و بیگەینیتە ئەو ئاستەی بتوانێ خێر و شەڕی خۆی لەیەک جیابکاتەوە. ئەوەندەی من بزانم ئەمە دەبوو هەنگاوی سەرەکی بێ نەک کاری سیاسی-

تەقلیدی کە قوڕی کرد بەسەە هەر پرۆژەیەکی فکری و سیاسی و
کۆمەڵایەتی گۆڕانخوازیدا.
کاتێک تەماشای گۆڕان دەکەیت، هەموو سیما کۆمەڵایەتی و سیاسی و
ئاینی و کەلتوریەکانی تێدایە. ئەمە بە مانای بەهێزی یاخود
کۆمەڵایەتی بوونی گۆڕان نایات بەڵکو بە مانای لاوازی و
بێسەروبەرەیی سیاسی و فکری دێت. دیارە هەر قەوارەیەکی سایسیەکی
تەمسیلی بزووتنەوەیکی کۆمەڵایەتی دیاریکراو دەکات نەک هی هەموو
بزووتنەوەیکی کۆمەڵایەتی لە خۆبگرێت. لیرەد چەمکی خەڵک ناڵێم
بەڵکو ئەو بزاوتە کۆمەڵایەتیانە دەڵێم کە هەر یەکە و قەوارەی
سیاسی خۆی هەیە بگرە هەیان چەندان قەوارەی سیاسی هەیە وەک
هەمەجۆرەیی حزبە ئیسلامیەکان. خڕبوونەوەی چەپێک کە جارانەکەی
لەوپەڕیڕی بێ رێزی و کەم ئاستی کۆمەڵایەتیدا بوو، نیشتمانچیەک کە
مانگێ پێش دروستبوونی گۆڕان دەیگوت فەخامەتی سەرۆک تاڵەبانی،
لەگەڵ یەکگرتوویەکەک یان سەلەفیەک کە تاسەر ئێسقان باوەڕیان بە
رەنگاڵەیی بکەلتورەکان و فرە سیاسی بوون نیە و راستوخۆ لە لایەن
وڵاتانی ترەوە ئاراستە دەکرێن… هتد ئەم خڕبوونەوەیە جگە لە چێشتی
مجێور لە هیچی تر ناچیت.

بەو پێیەی گۆڕان لە زادەی بیروکردەی کەسێکەوە بەرجەستە بوو لە
جوڵانەوەیەکی سیاسیدا هەر ئەویش پایەی راگرتنەکەی بوو، جا لەگەڵ
نەمانی ئەویشدا ئەو بەرجەستەییە نامێنێ و بگرە لەوەتەی کە
دروستبوو بە ئەزمەوە لە دایکبوو هەر بە ئەزمەشەوە تاکو ئێستە
ماوە و بەرەو قەیرانی قوڵتر دەڕوات. ئەو دەمەی گۆڕان بوو بە
تابلۆیەک کە خەڵکی تەنها ئەوەیان تێدا دەبینی کە گۆران رزگاریان
دەکات لەو گەندەڵی و بێ ئیدارییە کەچی گەندەڵکاری و بێ ئیدارەیی
بەهێزتربوون؛ ئەو دەمەی گۆڕان پشتی لە خەڵکی نارازی کرد و گەنجان
ولاتی خستە باوەشی نائومییەوە و ئەوانیش خۆیان دایە دەستی
گۆڕانێکی تر کە بریتی بوو لە رۆیشتنی بە شەپۆل بۆ هەندەران؛ ئەو
دەمەی تەنها پارتی و سەرۆکەکەی کران بە تەنها سەرچاوەی
نەهامەتیەکانی وڵات و یەکیتی و مافیاکانی ناوی لە بیری خەڵک
چوونەوە؛ ئەو دەمەی کاراکتەری فرەبڵێ و گرفانپڕکەر و هەوادارانی
القاعیدە و جند الاسلام و … ئەو دەمەی…. ئەو دەمەی… بەڵێ هەر ئەو
دەمە گۆڕان و ریکخەرەگشتیەکەی گۆڕان بە قەیرانێکی تر و بوون بە
کۆڵێکی زیادەتر بەسەر شانی خەڵکەوە.

ئێستا کە رێخەری گشتی کۆچی دوایی کردووە و گۆڕەکەی کراوە بە
مەزاری نەمرانێکی تر ئەوە پیشان دەدات کە گۆڕان چەندە

بزووتنەوەیکی ئیستابڵەشمەنت و تەقلیدیەوە و چۆن لە بری هۆشیاری و سەربەخۆیی بوون و نەجاتدانی خەلک لە کەسپەرستی و کۆنەپەرستی، سۆزداری و پاشکۆیەتی و جەهل جێگەی گرتۆتەوە.
قسان زۆرماون بکرێن بەلام جارێ ئەو چەند سەرخەتە بەسە لیرەدا.

ئاورێک لە شێعری «هەوایەکی نوێ»ی پۆل ئێلوار … زانکۆ یاری

پێشەکی و وەرگێڕان لە فەڕانسەوییەوە: زانکۆ یاری
کارناسی زمان و ئەدەبی ئینگلیزی ......

“پۆل ئێلوار” (۱۸۹۵-۱۹۵۲) نووسەر و شاعێری ناوداری فەڕەنسی، لە بنەماڵەیەکی مام ناوەندی لە شاری “سەن دێنی” لە دایک دەبێ. خوێندنی قۆناغی سەرەتایی لە خوێندنگەی Colebert تەواو کردوە. لە تەمەنی پازدە ساڵیدا بە هۆی نەخوشییەک واز لە خوێندن دێنێ و بۆ دەرمان ڕوو دەکاتە کوێستانەکانی سوویس و ساڵ و نیوێک لەوێ دەمێنێتەوە. پاش چارەسەر بوونی نەخۆشییەکەی دەگەڕێتەوە پاریس و هۆگری شێعر و ئەدەبیات دەبێ.

بو یەکەمین جار چەند کورتە شێعر لە گۆڤارە ئەدەبییەکانی ئەوکاتی فەڕەنسەدا بڵاو دەکاتەوە. لە ۱۹۱٤ دەیبەنە سەربازی و لە بەشی پەرستاریدا دایدەمەزرێنن. لە ۱۹۱۷ یەکەمین دەفتەری شێعری خۆی بەناوی “کۆمەڵە شێعرێک بۆ ئاشتی” بڵاو دەکاتەوە. ئێلوار پاش کۆتایی شەڕی دووەم، لەگەڵ “ئاندری بیرتۆن”، “لوویی ئاراگۆن” و “فیلیپ سۆپۆ”دا ئاشنا دەبێ و بەشدارییی ئەوان ڕاگەیەندراوی شێعری سوورئالیستی فەڕەنسە واژۆ دەکا و بزووتنەوەی ئەدەبی سووریالیسم دادەمەزرێنن. لە ۱۹۲٤دا پاش جیابوونەوە لە هاوسەرەکەی “گالا” کە زەبرێکی ڕووحی بوو بۆ ئەو، بێزار و وەڕز و یاغی سەفەرێکی دوور و درێژ بۆ دەوری دنیا دەست پێدەکا. پاش گەڕانەوەی لەم سەفەرە ئەم چەند بەرهەمە بڵاو دەکاتەوە: “مەرگ بۆ نەمردن”، “چاوە پڕ سەمەرەکان” و “پێتەختی غەم” کە ئەم بەرهەمە لە شاکارە هەرە

مەزنەکانی ئێلوار دێتە ئەژمار. بۆیە هێندێ لە ڕەخنەگران لەمەڕ ئەم کتێبەوە دەڵێن: هەر ئەم کتێبە بەسە بۆ ئەوەی ئێلوار بکەینە نوێنەری شێعری نوێی فەرەنسە.

ساڵی ١٩٤٢لە کاتی داگیرکردنی فەڕەنسەدا دەچێتە نێو حیزبی کۆمۆنیستی فەرەنسە و خەباتێکی شاراوە دژ بە نازییەکانی ئەڵمانی دەست پێدەکا. کۆمەڵە شێعری "شێعر و ڕاستەقینە" ١٩٤٢،"شیاوی ژیان" ١٩٤٤، "لە جێژوانی ئەڵمانی" ١٩٤٤، لەم کەش و هەوا پڕاوپڕ لە بێ هیوایی و سامناکەدا خوڵقاون و لە گرنگترین هەڵبەستە سیاسییەکانی سەردەمی خۆڕاگری فەڕەنسە دێنە ئەژمار. لە ساڵی١٩٤٨،پیکاسۆ و ئێلوار بۆ ئەندامانی لە کۆنگرەی جیهانیی ئاشتی لە لەهیستان بانگهێشت دەکرێن. هەر لەم ساڵەدایە شێعرە سیاسییەکانی خۆی بە پێشەکییەکی "لوویی ئاراگۆن"ەوە بڵاو دەکاتەوە. "ققنووس" دوایین بەرهەمی ئێلوار کە لە ساڵی ١٩٥٢ و لە کۆتاییەکانی ژیانیدا نووسراوە.

کاتی ئاشتی دەگەڕێتەوە ئامێزی فەڕەنسە، ئێلوار ئیدی واز لە شێعری سیاسی دێنێ. بە بۆچوونی ژان ڕۆسلۆ نووسەری فەرهەنگی شێعری هاوچەرخی فەڕەنسە، پۆل ئێلوار میناک یەکێک لە نوێنەرانی سوورئالیسم، ئەو کەسەیە کە بەرینترین و کاریگەرترین دەوری لە سەر شاعێرانی بەرەی نوێ داناوە. بابەتی شێعر لە ڕوانگەی ئەوەوە دۆزینەوەی ڕاستییەکانە، دەنگی ئێلوار دەنگدانەوەی هەموو ڕاستییەکانە. ئێلوار هەر چەند لەو چەند لەو سلووک و عیرفانە باوەی کە لە شێعری ئورووپایی‌دا بوونی هەیە بە دوورە و تەنانەت بە شێوەیەکی ئاشکرا دژ بە "ماورائولتبعیە" ڕادەوەستێ، بەڵام بە ڕای هەندێ لە ڕەخنەگرانی ئەدەبی فەڕەنسە وەکوو "بوودلێر" ١٨٦٧،هەمیشە بۆن و بەرەمەیەکی مەزهەب و ئایین لە شێعرەکانی‌دا هەست پێدەکرێ کە تەنانەت ئەم جۆرە شێعرانەی لەگەڵ هێندێ لە ئایەتەکانی کتێبی پێرۆز (عهد عتیق) بەراورد دەکرێن.
ئێلوار لە هەژدەی نۆڤامبری ١٩٥٢لە باڵەخانەی خۆی‌دا بە هۆی جەڵتەی دڵەوە ماڵاوایی لە ژیان دەکا و لە گۆڕستانی "پێرلاشز"ی پاریس بە خاک دەسپێردرێ. شێعری ئێلوار بە هۆی نێوەڕۆکێکی مرۆڤ دۆستانە و پڕ لە ئەوین و دەربڕینی هەستە قووڵە ئینسانییەکان کاریگەرییەکی ئەوتۆی لە سەر هەموو چینەکانی کۆمەڵگا داناوە. ئەو هەموو کات لایەنگری چینی چەوساوە و ئازادیخوازێکی مرۆڤ پەروەر بووە. شێعری "هەوایەکی نوێ" کە لە هەلبەستە هەرە بەناو بانگەکانی ئەوە، لە ساڵی ١٩٤١ لە کاتی داگیرکردنی فەڕەنسە بە دەستی ئەڵمانییەکان

نووسراوە. بە قسەی ئێلوار ئەم شێعرە سەرەتا تەنیا شێعرێک بۆ شایی بووە و بۆ هێمن بوونی ڕووحی مرۆڤەکان نووسراوە، بەڵام دوایی‌دا دێتە سەر ئەم ڕاستییە کە شێعر ناتوانێ تەنیا بۆ شتێکی ئاوها بێ.

Air vif, poème de Paul Éluard
J’ai regardé devant moi…
Dans la foule je t’ai vue
Parmi les blés je t’ai vue
Sous un arbre je t’ai vue
Au bout de tous mes voyages
Au fond de tous mes tourments
Au tournant de tous les rires
Sortant de l’eau et du feu
L’été l’hiver je t’ai vue
Dans ma maison je t’ai vue
Entre mes bras je t’ai vue
Dans mes rêves je t’ai vue
Je ne te quitterai plus

“هەوایەکی نوێ”

خۆمم بینی…
لە نێو جەماوەردا تۆم بینی
لە نێو گێنمزاردا تۆم بینی
لە ژێر (سێبێری) دارێک تۆم بینی
لە کۆتایی هەموو سەفەرەکانم
لە قووڵایی هەموو ئازارەکانم
لە توێ توێی هەموو پێکەنینەکانمدا
کە لە ئاو و ئاگر سەڕر دەردێنێ
لە هاوێن و زستان تۆم بینی
لە خانووکەمدا تۆم بینی
لە باوشی خۆمدا تۆم بینی
لە خەونەکانم تۆم بینی
ئێدی بەجێت ناهێڵم…

zanko.yari@yahoo.co.uk

(ئەم وتارە لە لاپەڕەی 10ی حەوتە نامەی سێران، ژمارەی 364،ساڵی

نۆهەم/شەممە 10ی پووشپەڕی 2716،چاپ کراوە)

دەسەڵات و ڕیفراندۆم … بەختیار محەمەد

دەسەڵاتی سیاسی ئێمە، گەلی کوردی (تەنانەت هەموو خەڵکی کوردستانیشی) لە ئاست ئازادی و سەربەخۆییدا (ڕیفراندۆمدا) دووچاری شەرمەزاریی و خەجاڵەتی زۆر کردووە. ئەم دەسەڵاتە ئێمەی لە ئاست هەموو شتێکدا (کە پێوەندییان بە داهاتووی سیاسی وڵاتەکەمانەوە هەیە) بێ متمانە کرد. لەمەوە من پێم سەیرە دەسەڵاتێك لە پاش (26) ساڵ لە نموونەی فەرمانڕەوایی خراپی پڕ لە گەندەڵیی و نادادپەروەریی و حزبایەتی… ئێستا بێ داوا لەو خەڵکە بکا، کە ئەو بەخێوی بە هەموو شێوەیەك ستەمی لێکردوون، دەنگ بۆ ڕیفراندۆمەکەی ئەو بدەن!

ئەم دەسەڵاتە (26) ساڵە ئیرادەی ئازادیخوازانەی ڕاستەقینەی ئەم خەڵکەی تێکشکاندووە، ئێستاش دەیەوێ بێ بە ئیرادەیەکی حزبیانەی ساختە خەڵك بۆ پرسی ڕیفراندۆم ڕابکێشێتەوە… بەنموونە دەڵێم: چۆن دەبێ منێکی بێلایەنی ناسوودمەندی پاك لەگەڵ حزبییەکی هەلپەرستی سوودمەند (ئەوە ئەگەر کۆنە بەعسی و جاشیش نەبووبێ)، پێکەوە بچین دەنگ بە ڕیفراندۆمێك بدەین، کە دواجار – دەزانم – ناز و نیعمەت و خۆشی و سوودەکەی هەر بۆ ئەوە؟

هەر لەم ڕوانگەیەشەوەیە، کە بەرپرس و قسەکەرانی دەسەڵاتی داگیرکەران دێن لێرە و لەوێ، بە هێمنی قسە لەسەر ئەم پرسە دەکەن و موخاتەبەی هەستی برینداری پڕ لە نائومێدیی زۆربەی خەڵکی کوردستان دەکەن و ئێمە بە بەشێك لە خۆیان دەزانن و کوردستانیش بە بەشێك لە خاکی عێراق، خاکی یەك نیشتمان دەزانن…

ڕاستییەکەی ڕیفراندۆم بەر لەهەر شتێك بریتییە لە چاکسازی. واتە بەر لەهەر شتێك دەبێ دەست بە پرۆسەی چاکسازی بکرێ (تا متمانەی خەڵك بۆ ئەم دەسەڵاتە بگەڕێتەوە)؛ ئەوسا دەکرێ هەنگاوی ئومێدبەخش بۆ ڕیفراندۆمیش بهاوێژرێ.

ئێمە لەخۆمان دەپرسین: ئاخۆ ڕەوشەکە چەند جیاواز دەبوو، ئەگەر ئێستا بهاتبا لەبری ئەم دەسەڵاتە گەندەڵە حزبییە، دەسەڵاتێکی

نیشتمانپەروەری دیموکرات هەبوایە؟ ئەوسا هەڵوەستی خەڵك لە ئاست پرسێکی گرنگی نەتەوەیی و نیشتیمانیی وەك ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی چەند پێ لە جۆش و خرۆش و گەرم و گوڕتر دەبووو!
گەلێ، دەبا دیسان لە خۆمان بپرسین: جگە لە خۆفرۆش نەبێ، کێ هەیە، کە بڕوای بە دامەزراندنی دەوڵەتی سەربەخۆی دیموکراتی کوردستان نەبێ، ئەگەر گەندەڵکاران و ستەمکاران لێگەڕێن؟

بەڵام ئێمە لەگەڵ ئەوەش و لە هەموو حاڵەتێکیشدا نابێ بهێڵین، کە داگیرکەران ناکۆکی ناوخۆمان بۆ بەرژەوەندی خۆیان و مەرامی گڵاوی سیاسی خۆیان، دژ بە بەرژەوەندی و ئازادییەکانمان (ئەم نیمچە کیانەی کە هەمانە) بقۆزنەوە.
بێ گومان دەسەڵاتی سیاسی ئێمە هەرچەند خراپ بێ (کە بێ گومان دەسەڵاتێکی خراپە)، بەڵام هەرگیز وەکو نموونەی ئێستای دەسەڵاتە داگیرکەرەکانی کوردستان خراپ نابێ. دەبێ بزانین، دەوڵەت بۆ هەر گەلێك ماڵ حیسابە، ئینجا ئەم ماڵە باش بێ یان خراپ؛ بەڵام بێ گومان ئێمە ماڵێکی باشمان دەوێ، نەك ماڵێکی خراپ، کە لەوانەیە سبەینێ بەسەرماندا بڕووخێ.

بەختیار محەمەد

هەڵمەتی نیشتمانی بۆ داکۆکی لە خانەنشینان

یاداشتنامە

بۆ بەڕێزان لە حکومەتی هەرێمی کوردستان

خانەنشینان ئەو کەسانەن تەمەنی لاوێتی خۆیان بۆ خزمەتکردنی کۆمەڵگاکەیان بەخشی، کەچی ئەمڕۆ بەهۆی سیاسەتی ئابوری حکومەت و پێنەدانی موچەکانیان لە کاتی خۆی و دابەزینی ئاستی خزمەتگوزارییە تەندروستییەکان وبیمە کۆمەڵایەتییەکان، رووبەرووی پەراوێزخستن و برسیەتی ونادڵنیایی کۆمەڵایەتی دەبنەوە.لە کاتێکدا ئەوان لە هەمووکەس زیاتر پێویستیان بە خزمەتگوزاری تەندروستی و دڵنیایی

کۆمەڵایەتی هەیە .
ئەمەی خانەنشینان و سەرجەم هاوڵاتیان لە هەڵمەتی نیشتمانی بۆ داکۆکیکردن لە مافی خانەنیشینان داواکارین:

1. دابەشکردنی مووچەی سەرجەم موچەخۆران، خانەنشینان بەتایبەت لەکاتی خۆی وهەڵوەشاندنەوەی پاشەکەوتی ئیجباری وگەڕانەوەی سەرجەم مووچە نەدراوەکان .
2. بۆ پاراستنی شکۆیان ، بەمیکانیزمەکی گونجاو و هاوچەرخ موچەکانیان پێ بدرێ نەک لەبەردەم بانکەکاندا بەسەرمای زستان و گەرمای هاوین چەند کاتژمێر بوەستێنرێن .
3. زەمانەتکردنی سندوقی خانەنشیانی لە کۆرتی لە تایبەت و گشتی بۆ بەرژەوەندی چین وتوێژەکان .

بۆ پشتیوانیکردن لەم هەڵمەتە کلیکی ئەو لینکەی خوارەوە بکەن …

هەڵمەتی نیشتمانی بۆ داکۆکی لە خانەننشینان

نامەیەك بۆ خوا … چنوور نامیق

نامەیەك بۆ خوا ئەنووسم
ئەڵێم گەورەم
چۆن بتوانم ئازادی بەدەست بهێنم؟
دوو فریشتەی بەرگ سپی بە سێو ژیانم ئەشكێنن…..
خوا بە نیگا گلەیی بارانم ئەکا و بێدەنگ ئەبێ
بێدەنگتر لە هەموو جارێ
یەكێك لەوێ لە پرسگەی بەهەشت دانیشتووە
لای خۆمانیش وا بزانم لە وەزارەتی پارەکان بوو
لەسەر سینی زیوینی مەرگ پێكێك هەنگوێنی ژەهرینم لە بۆ دێنێ
ئەمجارەیان فریشتەکان بە لیمۆی عەشق رەجمم ئەکەن…
دەمم بۆنی سێو ئەدات و رەنگم تاڵی لیمۆ ئەگرێ
خوا بە ئامازەیەکی سارد ئەڵێ
بێدەنگ بە ئێستا تۆ حۆرییەکی دەسبەسەری……
دوو فریشتە لە چەشنی پیاوە جیاوازەکانی لای خۆمان
لەسەر مان و نەمانم بەشەڕ دێن

ئەوان بە خەنجەری هابیل و قابیل شەڕ ئەکەن
پرشێ خوێنی ناتەبایی بەر یەخەی سپی کراسەکەم ئەکەوێ
خەنجەرێك سینگم ئەپێكێ
خوا سەیرێکی رووم ئەکات و
مشتێ بەزەیی و مەراقم پێدا ئەکا
خزمە دوورەکانی قابیل
دەستێکم رائەکێشن
و خزمە نزیکەکانی هابیلیش
دەستەکەی دیم…
ناوبژیوانێکی تریش
چەپکێ قژم ئەبا بۆ خۆی
لەم هەراو شەڕی حیرمانە ئەکەومەوە سەر زەوی
بێ دەستو پێ
لە دەواری کچە دەربەدەرەکەی بەهەشت ئۆقرە ئەگرم .

8-5-2017

بۆرژوازی گۆڕ ه□□ک□□نی خۆیەتی … سەردار عەبدوڵا حەمە

من ئەوەم لێ مەعلومە کە ریفراندۆمەکەی پارتی ویەکێتی وبارزانی ئەنجامی قەیرانێکە رووی تیێکردوون و دەیانەوێ لەو قەیرانە بێنە دەرەوە و ڕزگاریان بێت بەڵام دەسەڵاتی بۆرژوازی دەسەلاتێکە خودی قەیرانەکانی دەبنە هۆی لە ناو بردنی ، قەیران بۆ نیزامی سەرمایەداری وەک کوشندە ترین نەخۆشیە تا لە ناوی نەبات واز ناهێنێ تا ئەوەندە ئەتوانێ بژی کە قەیرانەکان بە سەر خەڵکدا بشکێنیتەوە وبەڵام تا سەر ناتوانێ ئەمە بکا سەرەنجام قەیرانەکان دەبنە هۆی تەفروتونا کردنی . زۆر جار بۆ رووبەروونەوەی قەیرانەکانی ، بورژوازی دەست بۆ کارێک دەبات کە بۆ خەڵکی باشترە تا بۆ خۆی یەکێ لەوانە ڕیفراندۆمە واتە گەڕانەوە بۆ ڕای خەڵکی یان فراوان کردنی ئازادی سیاسی وبیرو ڕا کە خەڵک زیاتر ئەتوانن هێزو توانای خۆن بێبنە مەیدان بۆ داەسەپاندنی خواستی زیاتر.

خواستی ریفراندۆم پێش ئەوەی خواستی حزبێک یا بنەماڵەیەک بێت خواستی خەڵکی ستەم دیدەیە خواستێکە وەک خواستەکانی نەمانی بێکاری وگرانی وهەژاری وئازادی سیاسی و بیرورا و پێدانی مووچە،،هتد خواستێکە وەک داوا کردنی ئاووکارەبا ،،هتد ، وا فەرز بکەین دەسەڵات چووە ژێر باری دابین کردنی کارەبا بە نمونە دەکرێ بڵیم نامەوێ چونکە ئەو دەسەڵاتە دەیدا ،مەنتیق نیە چونکە خەڵک هەتا خواستێکی زووتر بێتە دی هاوسەنگی ئەو ل□ململانێکەیدا لەگەڵ دەسەڵات باشتر دەکات بە قازانجیەتی خەلک ئەگەر کارەبای هەبێت ئیتر بیر لە باشتر کردنی شتی تری دەکاتەوە خەڵکی هەتا مووچەی هەبێ بیر لە شتی باشتر دەکاتەوە بۆ ریفراندۆمیش هەروایە دەکرێ بڵێم ئەو دەسەڵاتە دەیکات کە نەفرەت لێ کراوە لە لایەن خەلکەوە مەنتیق نیە بڵیم نامەوێ ، ئەگەر ریفراندۆم بکرێ خەڵک سەربەخۆی بێت ئێتر موشکیلەیەکیان لە کۆڵ دەبیتەوە ترسی ئەوەیان نامینێ جارێکی تر ئەنفال بکرێ وکیمیا باران بکرێ ورۆلەکانی ئیعدام بکری ترسی لەشکرکیشی حکومەتی مەرکەزیان نابێت ئەنجا ترسی ئەوەیان نامێنێ دسەڵاتدارانی کوردیش بکەونە مفاوەزات و سات وسەودا بکەن بە مەسەلەی ستەمی میللیەوە . ئەو موشکیلەیە هەتا زووتر حەل ببێت باشترە .

وا دابنین بارزانی ریفراندۆم بۆ سەربەخۆی ناوێ بەڵکو بۆ قازانجی خۆیەتی پێگەی خۆی پێ بە هێز دەکا واتە نیوەی خواستەکەی خەڵکی بەجێ هیناوە کە سەربەخۆی خواستی خەڵکیە لەم ریفراندۆمە خواستێک ئەگەر نیوەشی بەجێ بێت باشترە لە سفر بەڵام ئەوکات خەلک دەتوانن بەرۆکی بارزانی بگرن بۆ نیوەکەی تریش تا سەربەخۆیی بە سەردا فەرز دەکەن ئەم ململانی ی نێوان خەلک و دەسەڵات ڕا ناو□ستێ بەردەوام درێژەی دەبێت . دیارە من پێم باشەریفراندۆمی کوردستان بە هاوبەشی هەموو حیزبەکانی ئەنجام بدرێ بۆ ئەوەی سەرکەوتوو بێت واتە (لایەنەکانی دەسەڵات و لایەنەکانی ئۆپۆ زسیۆنیش) چونکە هەر شتیک ببێتە هۆی سەرن□ختنی ڕیفراندۆم و ڕاپرسی لە زیانی خەڵک تەواو دەبێت ئەگەر لەو مەنتیقەوە چاو لە ڕیفراندۆم بکەین کە گرفتێکی سەرەکی خەڵکی کوردستان چارەسەر دەێیت و یەکێ لە خواستە گرنگ ومێژوویەکانی ئەم خەلکە جێ بە جێ دەکرێ ، بۆیە پێم وایە هەردوو لای دەسەڵات وئۆپۆزسیۆنیش ئەو مەنتیقە نابینن بۆیە گرفت لە بەردەمیا دروست دەکەن بە هەردوکاینەوە. .

خواستی رەیفراندۆم دوو سیفەتی باشی هەیە یەکەمیان ئەوەیە لە کاتی جیابونەوە کۆمەڵێ گرفتی خەڵکەکە ی چارەسەر دەکات وەک نەمانی

هەرجەرە ستەمەکی میللی دوەمیان دەوڵەتی مەرکەزی لە ترسی جیابوونەوە مافی زیاتر دەدات بە خەڵکەکەی تا ئاستی مافی یەکسان لەگەڵ خەڵکەکەی بن دەستی خۆی کە ئەمە وادەکا چەند جاریش ناسیونالیزمی نەتەوەی بن دەست داوای ریفراندۆمیش بکات دەنگی پیویست نەهێنە بە جیابونەوە، لە بەر ئەوەی خەڵککەی هەست بە دەرەجە دووی ناکا کە ئەمەش جۆرە حەلەکی باشە واتە پێکەوە ژیان بە یەکسانی بە سەرجەم هاوڵاتیان . کوبەک لە کەنەدا هەرێمەکی فەرەنسی نشینە حیزبەکی ناسیونالیستی گەورەی هەیە هەر جارە ناجارە ئەم حیزبە داوای ریفراندۆم ئەکا بۆ جیا بوونەوە بەڵام دەنگی پێویست ناهێنە چونکە حکومەتی کەنەدا بە یەک چاو سەیری خەڵکی ئەم هەرێمە دەکا لە هەموو بارێکەوە مافی یەکسانی یان هەیە لە گەڵ سەرجەم خەڵکی هەرێمەکانی تری کەنەدا کەوایە ستەمەک نابینرە ئیتر خەڵککەی بۆ جیابونەوەی بوە ؟. جا لەرەدا ئەمەوە ئەوە بڵیم جیابوونە وە زۆر جار باش نیە بەڵام دەکرە بە هۆی ئەم فشارەوە دەوڵەتی مەرکە زی مافی زیاتر بدات وئەوکاتە جیابونەوەکە ڕوونادات . بەڵام بە عێراق کە بە وولاتیکی عەرەبی خۆی ناساندووە سەد ساڵە نەیتوانیوە خواستی خەڵکی کوردستان جێ بە جی بکات کە مافی یەکسان بوونیانە لە گەڵ سەرجەم هاوڵاتیانیدا جیابوونەوە باشترە لەی واتە گرفتی خەڵکی کوردستان بە دەوڵەتی سەربەخۆ چارەسەر دەبێت.

یەکی تر لە باشیەکانی ریفراندۆم ئەوەیە ئەگەر خەڵک ڕەئی بدات بە جیا بووبنەوە و دەولەتی سەربەخۆ بەڵێ لە ژێر پەی ناسیونالیزمیش دەر ئەکەشرە ئیتر بە جواب بەنارەزایەتیەکانی خەڵک ناڵێت خۆتای دەوڵەتی مەرکەزیە خەڵکی ڕاستەوخۆ یەخەی خۆیان دەگرن بە داخوازیەکانیان ، ئەگەر بزوتنەوەی نارەزایەتی خەڵک بە بەهێز بێت ویەکگرتوو بێت زۆر ئاسانتر دەتوانە ئەو دەسەڵاتە خۆجە یەی بورژوازی لا بدەن و دەسەڵاتی خۆیان دامەزرێنەنن ، هەموو ١٧ شوبات و نارەزایەتیەکانی تری کوردستانمان لە بیرە کە چەندە بە هێز بوو هیچی کەمتر نەبوو لەو ناڕەزاتیانەی لە میسروتونس ولیبیا ویەمەن کرا کە بووە هۆی لە ناوبردنی دەسەڵاتەکانیان کە لە کوردستانیش بە ڕووخانی ئەم دەسەڵاتە خەلکی هاتنە سەر جادە بەلام خەلک نەیدەزانی بەلی کە برووخە شتەک بە ناوی حکومەتەوە نەبوو وەک ئەو دەوڵەتانەی تر ، بەڵێ ئەوە هەیەکی سەرەکی سەرنەکەوتنی ئەو ڕاپەرینانەی خەڵکی کوردستان بوو.

کە دەولەتی سەربەخۆی کوردستان دامەزرە و خەڵکی کرێکار وزەحمەتکیش دەتوانن بە هێزی یەکگرتوویی خۆیان وبە ئیرادەی خۆیان دەسەلاتی خۆیان بسەپێنن بە سەر بورژوازیدا نەک تەنها دەوڵەتەکی سکەلار

بەڵکو سۆشیالیزمیش دامەزرێنن بۆیە ریفراندۆم ودەوڵەتی سەربەخۆ لە قازنجی ئەم چینەیە . بۆرژوازی کوردی بەم هەنگاوەی دەتوانێ ئەم چینە نزیک بکاتەوە لەم ئامانجەی ،راستە دەڵێین “بۆرژوازی گۆڕ هەڵکەنی خۆیەتی” لەم مەنتیقەوەیە پشتگیری ریفراندۆم دەکەم.

سەردار عەبدوڵا حەمە
٢جولای ٢٠١٧

گۆڕان و سەرکردە … بەختیار محەمەد

گۆڕانیش بووه سەرکردەپەرست: ئەو کە ڕەخنەی لە حزبە تەقلیدییەکانی وەك پارتی و یەکیەتی دەگرت، هەمان شتی (هەمان تقووسی سەرکردەپەرستی ئەوانی) دووبارە کردەوە؛ بەڵام بە جیاوازییەك: کە ئەمە لەپاش مەرگدا ڕووی دا.

زۆرجار گۆڕانەکان (بەرلە مەرگی کاك نەوشێروان) دەیانگوت (ئەم گوتارە زاڵ بوو) غیابی کاك نەوشێروان هیچ کاریگەرییەکی لەسەر ویست و ئەدای حزبییمان نابێ، بەڵام دەرچوو، کە ئەمە وا نییە (من پێشتریش ڕام وا بووە، کە سەرکردە کاریزماکان لە جیهانی ئێمەدا ڕۆڵی زۆریان لەسەر ڕووداوەکاندا هەیە؛ بە تایبەتیش لەسەر سیستمی کارکردنی ئەو حزب و ڕێکخراوەی، کە سەربە سەرکردەی کۆچکردووە.
هەر ئەم هەموو خەریك بوونە تقووسییەی مانگ و شتێکە بە مەرگی کاك نەوشێروانەوە، بەڵگەی ئەم قسەیەی ئێمەیە: گۆڕان نزیکەی مانگ و نیوێکە، بێجگە لە ڕووداوی ((ئەفسانەیی؟)) مەرگی سەرکردەکەیان باسی هیچ شتێکی دیکە ناکەن: هەموو ڕووداوەکان بوونەتە پەراوێزی ئەم ڕووداوە ئەفسانەییە لە کوردستاندا. ئایا ئەمە تقووسی سەرکردەپەرستیی نییە؟ تۆ بڵێی حاڵەتی خۆشەویستی شەبەقیانە بۆ کەسایەتییەك، دۆخی زەینی و دەروونی پەرستن دروست بکا؟ هەندێك لە هاووڵاتییان، کە لەیادی مەرگی کاك نەوشێرواندا قسەیان لەگەڵ دەکرا، باسی سەرکردەی پیرۆز و گۆڕی پیرۆز و خاك و مەرگی پیرۆزی

کاک نەوشێروانیان دەکرد.
هەندێك دەیانگوت بەقوربانی خاکی گۆڕەکەی دەبین؛ هەندێکیش دەگریان: شۆك بە ڕوخساری هەمووانەوە دیار بوو: شۆکی مەرگی کەسێکی پیرۆز، شۆکی مەرگێکی مەسیحانە.
ڕاستییەکەشی ئەوەیە، کە هەندێك جار بزووتنەوەی گۆڕان وەکو پێغەمبەرێك مامەڵە لەگەڵ مەرگی سەرکردەکەیدا دەکا؛ بەڵام ئەوەی ئاشکرایە، کە کاک نەوشێروان لە ژیانی سیاسی خۆیدا دژی ئەم حاڵەتی پەرستنییە بوو، بەڵام ئەدی بۆ ئێستا لایەنگرانی وا بە جۆرێك لە جۆرەکان دەیپەرستن؟ ئایا ئەوان کە گۆڕانن، تەنها لەبەر نەوشێروان گۆڕان بوون – ئەگەر ئەمە وابێ، ئەوە مەترسی بۆ سەر ئەم بزووتنەویە هەیە -، یانیش لەبەر گۆڕان گۆڕانن، کە بزووتنەوەیەکی سیاسییە و دەیەوێ ڕیفۆرم و گۆڕانکاریی لە کۆمەڵگەدا بەدی بهێنێ؟).

ئێمە هیوادارین، کە قۆناغی دوای دامرکاندنەوەی جۆش و خرۆشی دەروونیی دوای چلەی ماتەمینی کاک نەوشێروان، نەبێتە هۆی پەرتەوازەیی و جۆرێك لە ساردی و لە سستی لە کاری ڕەخنەگرانەی بوێرانەی (تا ئێستای) ئۆپۆزسیۆنبوونی ئەم بزووتنەوەیە (هەرچەندە ئەوان بەردەوام بەڵێنی پێچەوانەی ئەمە بە خەڵك دەدەن)؛ هیوادارین وا نەبێ، چونکە ئێمە پێمان وایە هەر کۆمەڵگەیەك و هەر حکوومەت و دەسەڵاتێك ئۆپۆزسیۆنی نەبوو و تێدا نەبوو، ئەوە کۆمەڵگە و حکوومەت و دەسەڵاتێکی مردووە و دەبێتە لانەی ترووکانی هەزاران گەرای تیمساحی دیکتاتۆریەتی! ئەوسا چۆن بتوانین خۆمان لە هێرشی هەزاران تیمساحی برسی دیکتاتۆرایەتی بپارێزین؟

لە ئاکامیشدا دەڵێین: ئایا نەوشێروان نموونەی هێمای کەسێکی ڕزگارکەرە، لە کۆمەڵگەیەکدا، کە زۆربەی خەڵکەکەی لەناو نائومێدیی و نادادپەروەریی و ڕەشبینیی و گەندەڵییدا نقووم بوونە؟ بۆیەش بەڕادەی پەرستن (لە کاتی مەرگیدا بەدەر دەکەوێ) خۆشیان دەوێ و وەك مەسیحێك لێی دەڕوانن؟ (دەبێ بزانین ئەم خۆشەویستییە تەنها خۆشەویستییەکی حزبیی نییە، بەڵکو خۆشەویستییەکی جەماوەرییشە. واتە لە دەرەوەی بزووتنەوەی گۆڕانیش خەڵك ئەم سەرکردەیەیان خۆشدەویست.
لە سەرەتای نەوەدەکانیش هەمووومان {لە نەوەی ئێمە} لەبیرمانە، کە تەرمی خوالێخۆشبوو مەلا مستەفا بارزانی بۆ کوردستان هێنرایەوە، هەمان کەرنەڤاڵی خۆشەویستی جەماوەر دروست بوو: کەرنەڤاڵی خۆڕسکی جەماوەری گەل، نەك هی دروستکراوی حزب. ڕۆژگارێك بارزانی مەسیحی

ڕزگارکەری گەلی کورد بوو لە باشووری کوردستان؛ ئێستاش هەر ئەو مەرجەعی گەورەی ڕەمزیی پارتییە).

بەهەرحاڵ ئایا مەرگی نەوشیروانیش دەبێتە مەرجەع (مەرجەعێکی گەورەی ڕەمزیی) بۆ بزووتنەوەی گۆڕان، کە بەهۆیەوە بەردەوامیی و هێز و یەکگرتوویی خۆی بپارێزێ؟ دیارە ئەمە داهاتوو پێمانی دەڵێ…

***

من کە کاك نەوشیروان کۆچی دوایی کرد، هەر ئەو ڕۆژە ئەمەم لە پەیگی فەیسبووکی خۆمدا نووسی:
((هەموو پیاوێکی سیاسی مەزن بەوە بەدەردەکەوێ، کە دز و گەندەڵ نەبووبێ؛ بەڕێز نەوشیروان – یش یەکێك بوو لەم سەرکردە سیاسییانە.
بەڵێ ئەو لە ڕابردوودا هەڵەی (تاوانی) کردووە، بەڵام دانی بەم تاوان و هەڵانەیدا ناوە؛ واتە پەشیمانە لێیان.
ئەو لە لووتکەی دەسەڵاتدا هیچ ئیمتیازێکی ماددی نەویست، ئەمەش نیشانەیەکی گەورەیی ئەم پیاوەیە.
نیگەرانم بۆ کۆچی دوایی بەڕێزت، چونکە دژی گەندەڵی و گەندەڵکاران دەجەنگای…
من هەرگیز گۆڕان نیم، ڕۆشنبیرێکی بێ لایەنم، بەڵام هاوسۆزتم ئەی سەرکردەی ماندوونەناسی گەلێکی بەشمەینەتی خۆر لەخۆ نەدیو!)).

بەختیار محەمەد

کورسیڕاندێم … پشکۆ ناکام

…شکست و هەڵنگاوە فاشیلەکانی دەستەڵاتی کوردی و بەناو حکومەتەکەی، ڕۆژ بە ڕۆژ زیاتر کۆمەڵێ ئەبێت و وا بەوات بنەماڵە و پارتی پاشکۆی ئەبێت چەن "سایلە" یەک بۆ هەڵگرتنی قەیرانەکان دروست بکەن، لە گەرمەی ڕوو بەڕوو کردنەوەی بەرپرسیارێتی فەشەلەکان بەرامبەر بە دەستەڵات، تازە بەتازە ئەیەوێت مەدەلێکی تری خۆ کردنە چاو بهێننە کایەوە بۆ داپۆشینی ڕۆڵ و بەرپرسیارێتیان لە دروست کردنی قەیرانەکان کە ئەو خۆیانیش ریفراندۆمە،،گوایە بنەماڵە و دەستەڵاتەکەی ئەوەنە دیموکراسین بۆ پرس کردن ئەگەڕێنەوە بۆ

خەڵک! ئەم پرسە گورگانەیە عەرەب واتەنی "سابق لاوانه.." گەر بنەماڵە و حکومەتەکەی ڕێز لە ڕای خەڵک ئەگرن خەڵکی هەرێم جارێک بڕیاری خۆی بە"بەڵێ" یاوە، ئەی بۆ کار بە سەرئەنجامی ئەو ریفراندۆمە ناکرێ؟ یان ئەم ماستە گوریسێکی تیایە….!گەر سەرۆکی بنەماڵە ڕێز لە ڕای شەقام ئەگرێت، بۆ ڕێزی لە ڕای خەڵک نەگرت کاتێک لەسەر و بەندی 17/ی شوبات زیاتر لە سەدو پەنجا هەزار ئیمزا لە دوو سەعاتا کۆکرایەوە بۆ پاڵپشتی هەڵوەستی خەڵک لە دروشمی نا بۆ دەستەڵاتی بنەماڵە و سەرۆکەکەی….

بنەماڵە ئەیەوێت خۆڵ بکاتە چاوی کێوە ؟..ئەو خوێکەی بەناوی شۆڕشەوە ! چواردە ساڵ قوربانیان پێ یا و دوایی دەرکەوت بزوتنەوەکە لە ژێرەوە بە " مقاوەلە" درا بوو بە شای ئێران و ئەویش کەی ویستی ووتی " تەواو" ئەوانیش ووتیان بەڵێ" کاری ئەمە تەواو بوو" و هەموو قوربانارەت بە رابرددی و خوێن و زەحمەتی ئەو خەڵکەیان گۆڕییەوە بە دۆلاری جانتاکانیان و خۆیان گەیانە ئەودیو سنور،، ئێستاش ئەیانەوێ بەناوی ڕیفراندۆمەوە سەرلەنوێ هەرێم تووشی نەهامەتیەکی گەورە بکەن، ئاخر ریفراندۆم پرسێکی نیشتمانیە ، بنەماڵەش بەو ڕابردووەی هەیەتی هەر لە ئاشبەتاڵ و قیادە مەوقوتە و 31/ی ئاب و….و…هتد..ناسنامەی بنەماڵە و حیزبێکی نیشتمان پەروەری نیە و پرسی ریفڕاندۆم خەڵکی خۆی هەیە نەک ئەوان..ریفراندۆم بە دەنگی خەڵک ئەکرێت ، ڕای خەڵکیش پارلەمانە، بنەماڵەش پارلەمانی پەکخستوە،کەواتە ئیدیعاکردنی ریفراندۆم و پەکخستنی پارلەمان دوو هەنگاوی دژ بەیەکن…هەر کە پارلەمان جورئەتی کرد و باسی کورسی سەرۆکایەتی هەرێمی کرد ئیتر کێچ چوە کەوڵی بنەماڵە و نەیتوانی چیتر لە ژێر پەچەی دیموکراسیا خۆی بشارێتەوە و کودەتای لەسەر کرد… بنەماڵە لە بزوتنەوەی ئەیلول داوای لە خەڵک کرد بە سەربەخۆیی"ئۆتۆنۆمی..!" بەرگری بکەن و قوربانی بەن(بۆ ئەوەی خۆیان بگرێتەوە..) ، سەرئەنجامەکەی ئاش بەتاڵ بوو، ئێستاش هەر هەمان بنەماڵە ئەڵێت بە ریفڕاندۆم خۆتان برسی بکەن !! وەک ئەوەی ئێستا خەڵک زۆر لە های لایف یا بژی..بەرهەمی چواردە ساڵ قوربانی بۆ چی گەیشت برسی کردنی خەڵکیش بەناوی ریفراندۆمەوە هەر هەمان بەرهەمی ئەبێت..جیاوازییەکەی ئەوەیە کە لە ئاشبەتاڵی یەکاما خۆیان کرد بە ئێرانا و لە ئاشبەتاڵی ریفڕاندۆما خۆیان ئەکەن بە تورکیا یا..کەسیش نازانێت گەرەنتی بەجێ گەیاننی ئەم بەناو ڕیفراندۆمە چۆن و چۆنە..بنەماڵە و پارتی پاشکۆی چۆن ئەتوانێت باس لە سەربەخۆیی دوای ریفراندۆم بکات کە خۆی دەستەڵاتێکی سەربەخۆ نیە، تە جارێ بە زەحمەت ئەو چۆن

بنکە و معەسکەرە (قارداش) نشینانە بکەرەوە بەودیوا تا بزانین ئەتەوێت سەربەخۆ بیت،ئەنجا بۆ باس کردنی ریفڕاندۆم خوا کەریمە.." تۆ بڵێیت ئەو هەموو قارداشانە بۆ ئەوە لە هەرێمن تا دەنگ بە ریفڕاندۆم بەن..!" ..هیچ کەس و لایەک ناتوانێت باسی سەربەخۆیی بکات گەر خۆی سەربەخۆ نەبێت، لەبەر ئەوە هەقە پارتیی پاشکۆی بنەماڵە کە باسی سەربەخۆیی کرا بۆ خۆی فیکە لێبا و خۆی مەشغوڵ بکات چونکە شمولی ئەو ناکات......

ئەم بنەماڵەیە ئەبێت ئەو ڕاستیە بزانێت کە سەبارەت بە رابردووەکەی، کۆمەڵانی خەڵک گومانیان لە هەر هەموو جوڵەیەکی خۆی و پارتە پاشکۆکەی هەیە، گەر وانەبێت و خەڵک ئەم هەنگاوی ریفڕاندۆمە بە " علوج" نەزانێت چۆن ئەو هەموو خەڵکەی سلێمانی وگەرمیان و کەرکوک و هەڵەبجە ..و ناوچەکانی تر بە ئاشکرا لە ئێستاوە ئەڵێن" نەخێر" بۆ ریفراندۆمەکەی بنەماڵە، تۆ بڵێی ئەو هەموو خەڵکە خائین و جاشی "مالک"بن، یان ئەوەیە خەڵکەکە باش لە رابردوو و مەرامی ئێستای موبتەکیرانی هەنگاوی ریفراندۆم تێ ئەگەن ،ئەو خورمایەی بنەماڵە ئەیخوات، دەنکەکەی وا لە گیرفانی کۆمەڵانی خەڵکا، ئەو خەڵکەی خوا بنەماڵە بگرێت جارێک ئاشبەتاڵی پێ کرا، بەڵام ئەگەر ئەمجارە ئاشبەتاڵی پێ بکرێت، خوا خۆی بگرێت...خەڵک لە نەفامییەوە دژی ئەم تاکتیکەی ریفراندۆم نیە، کە سەرۆکی بنەماڵە ئەڵێت ئەو لە ژێر ئاڵای کوردستانا لە دایک بوە ، ئەی هەر هەمان ئاڵا لەسەر بینایەی پارلەمانی کوردستان نەبوو کە دەبا□ی بەعسی هێنایە سەرو و بە تۆپخانەی بەعس هێرشی کردە سەر!! هەموو کەس مافی ئەوەی هەیە رابردووی خۆی لەبیر بەرێتەوە کە ئەوەش زەحمەتە، بەڵام ناتوانێت ئەو رابردووە لە بیر خەڵک بباتو□،، جا ئەوە رابردووەکە خۆ ئێستاکەتان

لەوەی دوێنێتان پاکتر نیە....خەڵکیش چاک لە وە تێگەیشتوە و کاغەزی سپی ئەخوێنێتەوە بۆیە بڕیاری ."نەخێر"ی خۆی بۆ هەنگاوی گوماناوی ڕیفڕاندۆم هەڵبژاردوە و نایەوێت جارێکی تر بەدەستی خۆی چاڵ بۆ خۆی هەڵکەنێت....وهەر لەم سیاقەشا

کاتێک کۆمەڵانی خەڵک کورسییەکەی سەرۆکی بنەماڵە و هەنگاوی ریفراندۆم ئەبەستن بە یەکەوە وەک تواناج□ک ناویان ناوە " کورسیڕاندۆم" ....

فیلمی کوردیی "بێدەنگ" لە فیستیڤاڵی منداڵان و مێرمنداڵانی ئیسفەهان نمایشکرا … مەنسوور جیهانی

ـ کورتە فیلمی کوردیی "بێدەنگ" لە دەرهێنانی "عەلی عەسگەری" و "فەڕنووش سەمەدی" لە فیستیڤاڵی منداڵان و مێرمنداڵانی ئیسفەهان نمایشکرا.

کورتە فیلمی کوردیی "سکوت" واتە "بێدەنگ" The Silence لە دەرهێنانی هاوبەشی سینەماکارانی ئێرانی دانیشتووی وڵاتی ئیتاڵیا "عەلی عەسگەری" و "فەڕنووش سەمەدی" بەرهەمی وڵاتانی ئیتاڵیا و ئەڵمانیا کاتژمێر 8:30 شەوی دووشەمە لە بەشی پێشبڕکێی "سینەمای نێودەوڵەتی" لە میانەی 30مین خولی فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی منداڵان و مێرمنداڵانی ئێران لە سینەما "نقش جهان" لە شاری ئیسفەهان نمایشکرا.

ئەم کورتە فیلمە چیرۆکی کچێکی کورد و دایکی پەنابەریی لە وڵاتی ئیتاڵیا بۆ بینەر دەگێڕێتەوە کە سەردانی دکتۆر دەکەن بەڵام کچەکە بۆ جیاتی ئەوەی کە قسەکانی دکتۆرەکەی بۆ وەربگێڕێتە سەر زمانی کوردی، بێدەنگ دەبێت.

"بێدەنگ" کە بۆ یەکەمین جار لە بەشی پێشبڕکێی سەرەکی نێودەوڵەتی شەست و نۆیەمین خولی فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی کان لە وڵاتی فەڕەنسا و هەروەها کۆمەڵێک فیستیڤاڵی جیهانی نمایشکراوە و تا ئێستا چەندین خەڵاتی گرینگی بەدەستهێناوە لە بەشی پێشبڕکێی کورتە فیلمەکانی "سینەمای جیهان" لە چوارەمین خولی فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی دهۆک لە هەرێمی کوردستان نمایشکرا.

ئەم فیلمە کوردییە لە دوایین بەشداریی نێودەوڵەتی خۆیدا لە بەشی پێشبڕکێی "نێودەوڵەتی" بە ناونیشانی "سینەمای سەعادەت" لە میانەی سی و پێنجەمین خولی فیستیڤاڵی جیهانی فیلمی فەجر لە کۆمەڵەی سینەمایی پەردیسی "چارسوو" لە شاری تاران نمایشکرا.

ستافی ئامادەکردنی کورتە فیلمی "بێدەنگ" بریتین لە:

دەرهێنەر: عەلی عەسگەری و فەڕنووش سەمەدی، نووسەرانی سیناریۆ: عەلی عەسگەری و فەڕنووش سەمەدی، بەرهەمهێنەر: جیووانی پۆمپلینی و ئێلیۆر شانتریە، ساڵی بەرهەمهێنان: 2016.

بەڕێوەبەرایەتی ڕاگەیاندنی گشتیی فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی منداڵان و مێرمنداڵان.